

ȘCOALA DE VARĂ DE PSIHANALIZĂ, A 18-A EDIȚIE

Tema: EMPATIA

Perioada: 23-25 august 2024

Locul desfășurării: Universitatea Titu Maiorescu

Lectori: Daniela Andronache, Bogdan Sebastian Cuc, Daniela Irimia, Daniela Luca, Oana Laura Nica, Anatol Reghintovschi, Gabriela Romanet

Argument: Dintr-o perspectivă metapsihologică, există o continuă dezbateră relativ la concept. Pe de o parte se află ideea că empatia joacă un rol decisiv în descoperirea proceselor inconștiente și, pe cale de consecință, este esențială în activitatea terapeutică a analistului iar pe de altă parte se află perspectiva autorilor ce descalifică empatia ca instrument, afirmând că aceasta nu ar putea juca vreun rol în identificarea factorilor și proceselor inconștiente la lucru. (e.g., Widlöcher, în Mijola 2005 p.501).

Empatia poate fi conceptualizată ca o formă dinamic afectivă ce locuiește realitățile interpersonale ale interacțiunii. Freud utilizează conceptul în principal ca formă de comunicare și înțelegere a celuilalt, sau ca explicație economică a relației dintre plăcere și umor (e.g., Freud 1905). Salman Akhtar (2009) definește empatia ca fiind capacitatea Eului de a se identifica tranzitoriu cu un altul având drept scop apropierea stării subiective a acestuia.(p.95), însă empatia are senzori și utilizări în fiecare școală contemporană – e.g., Psihologia Sinelui respectiv Psihanaliza Kleiniană. În prima perspectivă empatia originează în amalgamarea abilităților constituționale pentru acordaj și identificare în timp ce în a doua delineație, cea kleiniană, empatia implică factori afectivi și cognitivi ce presupun a avea experiența a ceea ce este trăit de un altul dar și a ceea ce se află doar în experiența inconștientă.

Ralph Greenson (1960), dezvoltă conceptul empatiei dintr-o perspectivă analitică participant observatoare, și o califică drept cunoaștere emoțională, fiind astfel o precondiție pentru un travaliu analitic de succes. În același timp atrage atenția asupra patologiei empatiei, ca tentativă instinctuală în analist, tentativă ce se extinde de la inhibiția empatiei (ce survine în urma unui pericol de evitat) și până la excesul unei plăceri resimțite (ce gratifică analistul).

Observația lui Akhtar (2009) că eliminarea altruistă a agendelor personale și acordajul cu celălalt, relativ la viața afectivă și fantasmatică ale acestuia, ca embleme pe care empatia le poartă, ne trimite imediat la atitudinea analitică și la cele ce definesc cadrul.

Coordonator: Anatol Reghintovschi

